

Reikwijdte taakstelling van de commissie voor Digitale Zaken

A. Achtergrond vaste commissie voor Digitale Zaken

Digitalisering verandert de samenleving radicaal. Nieuwe technologieën komen in hoog tempo op ons af en grijpen steeds meer in op onze fysieke, biologische en sociaal-culturele wereld. Technologische ontwikkelingen raken onvermijdelijk publieke waarden. Denk aan veiligheid, democratie, werkgelegenheid, de verhouding tussen burgers onderling, en tussen burgers en de overheid. De Tweede Kamer speelt van oudsher een belangrijke rol bij het borgen van die waarden. De Kamer heeft echter het gevoel dat zij onvoldoende grip heeft op de digitale ontwikkelingen.

Tijdens de vorige kabinetsperiode heeft de Kamer daarom een parlementair onderzoek ingesteld naar digitale zaken. Bij [motie-Verhoeven c.s. \(Kamerstuk 26643, nr. 611\)](#) sprak de Kamer uit dat het wenselijk is dat de Tweede Kamer zelf onderzoek doet naar concrete mogelijkheden om de nodige kennis op te bouwen en meer politieke grip te krijgen op het thema digitalisering. De Tijdelijke commissie voor Digitale Toekomst (TCDT) die daarop werd ingesteld heeft onder voorzitterschap van het lid Buitenweg (GroenLinks) haar rapport [Update vereist](#) op 28 mei 2020 gepresenteerd. Een van de aanbevelingen van deze commissie was de oprichting van een vaste Kamercommissie voor Digitale Zaken. Deze aanbeveling is door de Kamer overgenomen met het aannemen van de [motie-Van der Molen \(Kamerstuk 35229, nr. 12\)](#) bij de behandeling van het eindrapport van de TCDT. Het [amendement-Van der Molen \(Kamerstuk 35322, nr. 25\)](#), ingediend tijdens het debat over de Herziening van het Reglement van Orde, regelde tenslotte dat de vaste commissie voor Digitale Zaken na de Tweede Kamerverkiezingen wordt opgericht, onafhankelijk van hoe het dossier digitalisering bij de formatie belegd wordt. Inmiddels heeft de Tweede Kamer een vaste commissie voor Digitale Zaken.

B. Taakafbakening

De commissie voor Digitale Zaken heeft de volgende taken:

1. Het voortouw nemen bij een coherente en integrale behandeling van commissieoverstijgende digitaliseringsvraagstukken in de Tweede Kamer;
2. Het verkennen, doordenken en agenderen van huidige en toekomstige commissieoverstijgende ontwikkelingen op het gebied van digitalisering;
3. Het controleren en behandelen van wetgeving van de bewindspersoon die verantwoordelijk is voor digitalisering of, in de afwezigheid daarvan, van de bewindspersoon tot wie de commissie zich primair verhoudt;
4. Het informeren van andere commissies in de Tweede Kamer over relevante ontwikkelingen op het gebied van digitalisering;
5. Het fungeren als aanspreekpunt voor digitaliseringskwesties voor zowel het kabinet als maatschappelijke groepen, bedrijfsleven, wetenschap en anderen.

De commissie voor Digitale Zaken neemt aldus het voortouw bij commissieoverstijgende digitaliseringsvraagstukken voor een coherente en integrale Kamerbehandeling en heeft oog voor beleid en wetgeving en de uitvoering ervan op het niveau van de Europese Unie, de Rijksoverheid en decentrale overheden.

De commissie voor Digitale Zaken richt zich ter invulling van de eerste drie taken concreet op de volgende zes commissieoverstijgende thema's. Deze thema's worden daarna achtereenvolgens toegelicht.

Dit betekent niet dat de commissie voor Digitale Zaken het voortouw heeft op alle onderwerpen die raken aan digitalisering. Bij een domeinspecifiek onderwerp waar een digitaliseringscomponent speelt, kan de betreffende commissie wel overwegen om de commissie voor Digitale Zaken als volgcmissie aan te merken. Voorbeelden hiervan zijn de toepassing van digitale leermiddelen in het onderwijs, elektronische uitwisseling van patiëntgegevens in de zorg of big data in de landbouw. Uiteraard kan de commissie voor Digitale Zaken desgewenst ondersteuning bieden aan de vakcommissies op deze terreinen.

1. Opkomende en toekomstige technologieën

De commissie voor Digitale Zaken richt zich op opkomende en toekomstige digitale technologieën die van invloed zijn op onze samenleving. Zij verkent, doordenkt en agendeert relevante huidige en toekomstige ontwikkelingen.

Voorbeelden van onderwerpen/dossiers zijn:

- Kunstmatige intelligentie / Voorstel voor een Europese AI-verordening (EU)
- Blockchain
- Virtual Reality
- Augmented Reality
- Spraakherkenning
- Quantumtechnologie

2. Digitaal burgerschap en democratie

De commissie voor Digitale Zaken richt zich op de digitale vaardigheden van burgers, bedrijven en overheden voor deelname in de digitale samenleving. Ook richt zij zich op de invloed van digitalisering op onze democratie.

Voorbeelden van onderwerpen/dossiers zijn:

- Rijksbrede aanpak desinformatie (bv. deepfakes en microtargeting)
- Rol van sociale media
- Nieuwe vormen van digitale burgerbetrokkenheid

3. Digitale grondrechten en data-ethiek

De commissie voor Digitale Zaken bewaakt en stelt (juridische) kaders vanuit publieke waarden en grondrechten voor digitalisering, in het bijzonder rondom de verzameling, koppeling, analyse en toepassing van data over burgers en bedrijven.

Voorbeelden van onderwerpen/dossiers zijn:

- Interbestuurlijke Datastrategie Overheid (IDO)
- Data Agenda Overheid
- Bescherming persoonsgegevens (AVG, UAVG)
- Gaia-x (Europese cloud)
- Algoritmische besluitvorming
- Bewaken van ethische spelregels bij gebruik van technologie, zoals in de zorg en in de klas
- Data governance act (EU)
- Toezicht

4. Digitale infrastructuur en economie

De commissie voor Digitale Zaken richt zich op de vaste en mobiele communicatienetwerken waarmee digitalisering mogelijk is. Daarnaast heeft zij aandacht voor de onderlinge verhoudingen en machtsposities op de online markten.

Voorbeelden van onderwerpen/dossiers zijn:

- Telecommunicatie, waaronder 5G en 6G
- Toenemende vraag naar energie, datacenters, connectiviteit
- Internet governance en internationale standaarden
- Markt- en datamacht van grote techbedrijven en online platformen (en afnemende zeggenschap van burgers, consumenten, werknemers en MKB)
- Online platformen (zoals Uber, Airbnb), ethische kaders, begrenzing marktmonopolies, bescherming nieuwkomers
- Digital Services Act/Digital Markets Act (EU)

5. Online veiligheid en cybersecurity

De commissie voor Digitale Zaken richt zich op de veiligheid van digitale technologieën en de beveiliging van informatie.

Voorbeelden van onderwerpen/dossiers zijn:

- Cybersecurity en encryptie
- Digitale weerbaarheid vitale infrastructuur en samenleving (bv. Internet of Things)
- Internationale technologische soevereiniteit/afhankelijkheid
- Bescherming persoonsgegevens (data-lekken)
- Investeren in kennis en innovatie op gebied van quantumtechnologie en encryptie
- Online identiteit (DigiD, eHerkenning)

6. Digitaliserende overheid

De commissie voor Digitale Zaken richt zich op de toepassing van digitale technologieën door de overheid.

Voorbeelden van onderwerpen/dossiers zijn:

- Digitale dienstverlening door overheid
- Open source software en open data bij de overheid
- Toegang burgers tot over hun verzamelde data door overheid
- Dataverzameling door de overheid
- Informatiebeveiliging en digitale vaardigheden binnen overheid
- eGovernment Strategy
- Zicht op einddoelen en effecten van ICT projecten bij de overheid en oog hebben voor de gevolgen van uitfasering oude systemen (legacy)